

Наукові перспективи
Видавнича група

№12 (40)

2024

НАУКА ТЕХНІКА

серія: право, серія: економіка, серія: педагогіка,
серія: техніка, серія: фізико-математичні науки

СЬОГОДНІ

ITSM

З Україною

в серці!

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного
управління**

Асоціація науковців України

«Наука і техніка сьогодні»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)*

Випуск № 12(40) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

Association of Scientists of Ukraine

"Science and technology today"

*("Pedagogy" series, "Law" series, "Economics" series,
"Physical and mathematical sciences" series, "Technics" series)*

Issue № 12(40) 2024

Kyiv – 2024

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право»,
Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»):
журнал. 2024. № 12(40) 2024. С. 1637**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу
присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки (спеціальності – 015 -
Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу
присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно
категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)**

Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»

Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 25.11.2024, № 18/11-24)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Волк Павло Павлович – доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету авіонавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дацій Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Дівізніюк Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, Завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи 'Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України' (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Льбін Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
- Ляна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Квасніков Володимир Павлович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)

- Коляджин І.Ф., Коциловський Б.А., Гуцуляк М.І., Коляджин Ю.І.** 247
ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА У СМЕРЕКОВИХ НАСАДЖЕННЯХ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГІРСЬКОГО ЛІСІВНИЦТВА
- Лісовська Л.С., Бас І.О.** 255
ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ: ОГЛЯД СУЧАСНИХ АКАДЕМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
- Михаліцька Н.Я., Яцик М.Р.** 267
ЛІДЕРСТВО В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЄЮ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ КРИЗИ
- Москвяк Я.Є.** 277
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ В ПІДПРИЄМСТВІ
- Правдюк М.В.** 286
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ
- Правдюк М.В.** 302
CASHBACK ЯК ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ
- Рачковський Е.А.** 315
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ
- Снігова О.Ю., Ципліцька О.О.** 328
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ
- Угоднікова О.І., Виноградов В.В., Пигида Д.А.** 345
ВИБІР КОНКУРЕНТНИХ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
- Щитов Д.М., Мормуль М.Ф.** 354
РОЛЬ ТА ФУНКЦІЇ КРИПТОВАЛЮТИ В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ

СЕРІЯ «Педагогіка»

- Akimova O.V., Sapohov M.V., Harchuk Y.A., Salii R.V.** 369
LEADERSHIP QUALITIES IN EDUCATIONAL MANAGEMENT
- Diachenko M.O.** 381
THE PROBLEM OF DEVELOPING THE PROFESSIONAL THINKING OF THE FUTURE HISTORY TEACHER IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

- Антонів Р.Р.** 393
ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
- Балакірева В.А.** 404
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
- Берегова Г.Д., Фролова М.Е., Момоток О.М.** 415
РОЛЬ ОСВІТНІХ УСТАНОВ У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННІ СТУДЕНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
- Білавич Г.В., Вінтоняк О.В., Дідух І.Я., Вербещук С.В.** 426
МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА КРИЗЬ ПРИЗМУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Богів Е.І., Когуч М.В.** 438
СОЦІАЛІЗАЦІЯ ПІДЛІТКІВ ТА ВПЛИВ НА ЦЕЙ ПРОЦЕС РЕАЛІЙ ТА ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ
- Бойченко В.В., Тіщенко А.В.** 450
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ
- Бурчак С.О., Капась В.В.** 462
ЦІЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Бялик О.В.** 472
ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ
- Варнавська І.В.** 482
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ АКТИВНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ ЗДОБУВАЧІВ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
- Васюгіна Т.М.** 491
РОЛЬ ФОРМАЛЬНОЇ ТА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
- Веремюк Л.Л., Авчіннікова Г.Д.** 501
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ГРАМАТИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

УДК 159.942

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-12\(40\)-482-490](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-12(40)-482-490)

Варнавська Інна В'ячеславівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Кропивницький, тел.: (099) 489-06-20, <https://orcid.org/0000-0002-3061-0665>

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ АКТИВНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ ЗДОБУВАЧІВ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анотація. У дослідженні розглядаються методи підвищення мотивації студентів до навчання в умовах війни на прикладі Херсонського державного аграрно-економічного університету. Автори акцентують увагу на складнощях, з якими стикаються студенти в умовах війни, і досліджують різноманітні підходи до адаптації освітнього процесу до нових реалій. Зокрема, вивчаються методи підтримки мотивації студентів через використання активних форм навчання, таких як групові обговорення, онлайн-курси та інтерактивні платформи, що дозволяють студентам бути більш залученими у навчальний процес навіть у період кризи.

Особливу увагу приділено впливу психологічної підтримки, яка допомагає студентам справлятися з наслідками стресу та війни, зберігаючи при цьому інтерес до навчання. У статті акцентується важливість соціальної підтримки, залучення студентів до волонтерської діяльності та реальних проектів, що надають студентам можливість відчувати свою значущість і внесок у розвиток громади та країни в умовах війни.

Аналізуються фактори, що можуть знизити або підвищити мотивацію до навчання в таких екстремальних умовах, зокрема соціальні, психологічні та освітні аспекти. Дослідження показує, що інтеграція активних методів навчання, психоемоційна підтримка та залучення студентів до соціальних ініціатив є важливими складовими успішної мотивації.

Досвід Херсонського державного аграрно-економічного університету може бути корисним для інших вищих навчальних закладів, які зіткнулися з подібними проблемами в умовах кризових ситуацій. Підвищення мотивації студентів в умовах війни через активне залучення до навчального процесу та підтримку їх психологічного стану має величезне значення для забезпечення продовження освіти та розвитку професійних навичок у непростий період для країни.

Ключові слова: мотивація студентів, війна, навчання, адаптація освітнього процесу, Херсонський державний аграрно-економічний університет, активні методи навчання, психологічна підтримка, соціальна підтримка, волонтерська діяльність, онлайн-курси, інтерактивні платформи, стрес, групові обговорення, соціальні ініціативи, кризові ситуації, освітній процес, професійні навички, кризовий період.

Varnavska Inna Vyacheslavivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Social and Behavioral Sciences, Kherson State Agrarian and Economic University, Kropyvnytskyi, tel.: (099) 489-06-20, <https://orcid.org/0000-0002-3061-0665>

INCREASING MOTIVATION TO LEARN THROUGH ACTIVITY DURING THE WAR ON THE EXAMPLE OF STUDENTS OF KHERSON STATE AGRARIAN AND ECONOMIC UNIVERSITY

Abstract. The study examines the methods of increasing students' motivation to study in wartime on the example of Kherson State Agrarian and Economic University. The authors focus on the difficulties faced by students in times of war and explore various approaches to adapting the educational process to new realities. In particular, they study methods of maintaining student motivation through the use of active learning forms, such as group discussions, online courses and interactive platforms, which allow students to be more involved in the learning process even during a crisis.

Particular attention is paid to the impact of psychological support, which helps students cope with the effects of stress and war, while maintaining interest in learning. The article emphasises the importance of social support, involvement of students in volunteer activities and real projects that give students the opportunity to feel their importance and contribution to the development of the community and the country in times of war.

It analyses the factors that can reduce or increase motivation to study in such extreme conditions, including social, psychological and educational aspects. The study shows that the integration of active learning methods, psycho-emotional support and student involvement in social initiatives are important components of successful motivation.

The experience of Kherson State Agrarian and Economic University may be useful for other higher education institutions that have faced similar problems in crisis situations. Increasing students' motivation in times of war through active involvement in the educational process and support of their psychological state is of great importance for ensuring the continuation of education and the development of professional skills in a difficult period for the country.

Keywords: student motivation, war, learning, adaptation of the educational process, Kherson State Agrarian and Economic University, active teaching methods, psychological support, social support, volunteering, online courses, interactive platforms, stress, group discussions, social initiatives, crisis situations, educational process, professional skills, crisis period.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження підвищення мотивації до навчання через активність в умовах війни обумовлена низкою факторів, пов'язаних з надзвичайними обставинами, в яких перебуває Україна через військовий конфлікт. Сучасні умови ведення освітнього процесу в країні кардинально змінилися в результаті війни, зокрема для студентів вищих навчальних закладів, які опинилися на тимчасово окупованих територіях, або у зонах бойових дій. Психологічні та фізичні труднощі, постійні загрози безпеці, зміна соціально-економічних умов – усе це впливає на здатність студентів зберігати мотивацію до навчання.

У таких умовах важливим стає питання адаптації освітнього процесу до нових реалій, що передбачає не тільки застосування технологій дистанційного навчання, а й збереження високої мотивації до навчальної діяльності через активні методи взаємодії, залучення студентів до реальних соціальних проектів та активізацію творчих ініціатив. Важливим є також підтримання психологічного клімату, що сприяє здатності студентів витримувати стресові ситуації та активно залучатися до освітнього процесу. В умовах війни підтримка мотивації у студентів не лише сприяє успішності навчання, а й допомагає зберігати стійкість до зовнішніх викликів.

На прикладі здобувачів Херсонського державного аграрно-економічного університету ми можемо побачити, як у реальних умовах війни освітній процес пристосовується до нових вимог, а методи підвищення мотивації можуть бути адаптовані до специфічних потреб студентів у складний період.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема мотивації до навчання, а також пошук шляхів її підтримки в умовах війни є актуальною темою досліджень багатьох науковців. Зокрема, дослідження мотивації студентів в умовах кризи розглядалися у працях таких авторів, як В.І. Сухомлинський, В.О. Шатілова, І.О. Дубровіна. У своїх роботах вони визначають мотивацію як ключовий елемент, що впливає на ефективність навчання. Важливою є проблема підтримки студентської мотивації у кризових умовах, зокрема через інтеграцію активних методів навчання.

Однією з основних проблем, на яку вказують науковці, є необхідність психологічної підтримки студентів у умовах війни. В.І. Сухомлинський у своїх працях підкреслював важливість підтримки емоційного клімату в освітньому середовищі. Для студентів, що переживають стресові ситуації, важливо створювати умови, де вони можуть зберігати емоційну стійкість, а також бути залученими до навчального процесу через активність та творчі методи.

Інтеграція активних методів навчання для підвищення мотивації знайшла своє відображення в роботах таких дослідників, як Р. Ділтс і Л. Занков, які наголошували на важливості розвитку критичного мислення і здатності студентів самостійно вирішувати проблеми. Використання інтерактивних технологій у навчанні, таких як онлайн-платформи, рольові ігри, проектна діяльність, дозволяє підтримувати високий рівень мотивації та активності студентів у складних умовах.

Окрім того, дослідження психологічних аспектів мотивації в умовах війни присвячені роботам вітчизняних психологів, зокрема І.О. Дубровіної та О.Ю. Білозерської. Вони вказують на те, що, крім традиційних методів мотивації, важливими є методи, що враховують соціально-психологічний контекст, зокрема створення атмосфери підтримки і взаємодії у студентському середовищі, що є важливим для збереження психологічної стійкості студентів під час воєнних дій.

Цей науковий підхід дозволить створити всебічне розуміння проблеми, вивчаючи досвід конкретного університету, що допоможе виявити ефективні методи для підвищення мотивації студентів під час війни, розвиваючи відповідні стратегії для університетів і навчальних закладів, що опинилися в подібних умовах.

Мета статті – вивчення ефективних методів підвищення мотивації до навчання здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану, а також аналіз активності студентів як чинника, що стимулює їхню участь у навчальному процесі. На прикладі Херсонського державного аграрно-економічного університету буде досліджено, як активні методи навчання, психологічна підтримка, інтеграція студентських ініціатив, а також зміни в організації навчального процесу сприяють підвищенню мотивації студентів до навчання та збереженню їхнього інтересу до освітнього процесу в умовах війни.

Для досягнення мети дослідження поставлені завдання:

- аналіз особливостей освітнього процесу в умовах воєнного стану на прикладі Херсонського державного аграрно-економічного університету;
- визначення факторів, що впливають на мотивацію до навчання студентів у складних умовах війни;
- оцінка ефективності методів активного навчання та психологічної підтримки для підвищення мотивації студентів;
- розробка рекомендацій щодо удосконалення мотиваційних механізмів для навчання в умовах воєнного стану.

Виклад основного тексту. Мотивація студентів в умовах війни значною мірою залежить від зовнішніх факторів – соціально-економічної ситуації, психологічного клімату, а також підтримки, яку надають заклади вищої освіти. Для студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету, який знаходиться на території, що стала зоною конфлікту, питання активності

та залученості студентів до навчального процесу стало одним з найважливіших аспектів підтримки їхньої освітньої діяльності. У статті аналізуються методи підвищення мотивації через активність в умовах війни та специфіка цього процесу в контексті університету.

Заклад вищої освіти продовжував навчання, адаптуючи його до нових реалій, впроваджуючи дистанційні технології та інтерактивні методи навчання. Водночас, ключовим завданням ставало не тільки забезпечення академічної успішності, але й збереження психологічної стійкості студентів. Студенти переживали стреси, що супроводжувалися постійною загрозою безпеці, тому важливу роль у підтримці їх мотивації відіграла психологічна підтримка та активне залучення до навчального процесу.

Інтеграція активних методів навчання в освітній процес стала ключовим аспектом, який допомагає підвищити мотивацію студентів, особливо в умовах нестабільної ситуації, спричиненої воєнним станом. У зв'язку з тим, що Херсонський державний аграрно-економічний університет, як і інші заклади вищої освіти в Україні, зіткнувся з серйозними викликами, такими як перехід на дистанційну форму навчання, психоемоційні навантаження на студентів та необхідність адаптації до нових умов, важливо забезпечити не лише академічну успішність, а й стійкість студентів до стресових ситуацій через інтеграцію активних методів навчання.

Активні методи навчання, які включають інтерактивні технології, групову роботу, рольові ігри, проектну діяльність та інші форми активної участі студентів у навчальному процесі, значно підвищують рівень залученості та мотивації. Це особливо актуально в умовах воєнного стану, коли традиційні методи навчання можуть виявитися менш ефективними через психологічну напругу, зниження концентрації уваги та зовнішні чинники, такі як перебої в інтернет-зв'язку або фізична відсутність студентів у навчальних корпусах.

Використання групових форм навчання в Херсонському державному аграрно-економічному університеті стало важливим інструментом для підвищення мотивації студентів в умовах воєнного стану. Зокрема, застосування командних проектів та колективних обговорень дозволяє створювати умови для активної участі студентів у навчальному процесі, навіть коли традиційна форма навчання неможлива через фізичну відсутність або інші обставини, пов'язані з війною.

Однією з ключових переваг групових форм навчання є можливість створити ефективну комунікацію між студентами, що є надзвичайно важливим в умовах дистанційного навчання, коли відсутність безпосереднього контакту може призвести до зниження соціальної активності та мотивації. Завдяки командним проектам студенти не тільки отримують теоретичні знання, але й можуть взаємодіяти, ділитися ідеями, розвивати спільні рішення проблем, що сприяє їхній професійній підготовці.

Проекти, що розробляються студентами в групах, також сприяють розвитку важливих навичок, таких як лідерство, організація роботи в команді, управління часом і ресурсами, а також прийняття рішень у складних умовах. Це особливо важливо для студентів аграрно-економічних спеціальностей, оскільки вони повинні бути готовими до реальних ситуацій, де вміння працювати в команді та організовувати робочі процеси має критичне значення.

Крім того, включення дослідницької роботи до кожного проекту стимулює пізнавальну активність студентів, сприяє розвитку критичного мислення, вміння аналізувати ситуацію і робити висновки на основі зібраних даних. Студенти не лише теоретично опрацьовують матеріал, але й практично вчаться вирішувати проблеми, що в майбутньому допоможе їм у професійній діяльності.

Колективні обговорення в межах таких проектів забезпечують більш глибоке засвоєння матеріалу, адже студенти мають можливість дискутувати, обмінюватися думками, ставити питання і відповідати на них. Це не тільки дозволяє поглибити знання, але й розвиває навички аргументації, комунікації, а також критичного мислення. Крім того, обговорення результатів проектів у групах сприяє підвищенню впевненості студентів у власних силах, оскільки вони можуть побачити, як їхні ідеї та рішення взаємодіють із пропозиціями інших учасників, що підвищує відчуття колективної приналежності та залученості до процесу.

В умовах війни, коли багато студентів переживають стрес, ізоляцію або інші труднощі, командні проекти допомагають створити підтримуюче середовище, яке дозволяє студентам відчувати себе частиною великої спільноти. Вони отримують можливість активно долучатися до колективної діяльності, що значно підвищує їх мотивацію до навчання.

Таким чином, групові форми навчання в Херсонському державному аграрно-економічному університеті не лише допомагають підтримувати високий рівень мотивації студентів під час війни, а й сприяють розвитку важливих практичних навичок, необхідних у професійній діяльності. Це дозволяє студентам не лише адаптуватися до нових умов навчання, а й підготуватися до майбутніх викликів на ринку праці.

Паралельно з традиційними методами навчання, університет активно використовує інтерактивні онлайн-платформи, такі як Moodle та Zoom, для забезпечення високої ефективності навчання в умовах воєнного стану. Студенти мають можливість брати участь у вебінарах, інтерактивних лекціях, обговореннях у форматі онлайн-зустрічей.

Зокрема, для забезпечення мотивації проводяться інтерактивні опитування, вікторини та групові обговорення, де студенти можуть обмінюватися думками та ідеями в реальному часі, що допомагає не лише підвищити зацікавленість в темах, але й підтримати емоційне здоров'я студентів.

Ще одним важливим інструментом, що активно впроваджується в навчальний процес університету, є рольові ігри та симуляції реальних ситуацій. У таких іграх студенти беруть на себе ролі фахівців, бізнесменів, економістів або агрономів і вирішують завдання в умовах, що наближені до реальних. Вони мають змогу практикувати прийняття рішень, працювати в команді, аналізувати ризики та вигоди різних підходів. Це не лише допомагає студентам краще засвоювати матеріал, але й мотивує їх до самостійної роботи та розвитку критичного мислення.

Завдяки таким методам студенти університету отримують не лише теоретичні знання, але й практичні навички, що значно підвищує їхню зацікавленість у навчанні.

В умовах воєнного стану, коли більшість студентів переживають стресові ситуації, зниження мотивації або емоційну нестабільність, важливо також організовувати заходи для психологічної підтримки. Університет активно співпрацює з психологами, які проводять тренінги та семінари для студентів щодо подолання стресу, підвищення психологічної стійкості та розвитку емоційного інтелекту.

Психологічна підтримка в поєднанні з активними методами навчання дозволяє зберегти мотивацію студентів, незважаючи на складні умови воєнного стану. Спільні заняття з психологами та інтерактивними методами навчання допомагають студентам зберігати внутрішню рівновагу, розвивати самодисципліну і цілеспрямованість.

Залучення студентів до соціальних ініціатив та волонтерської діяльності є ще однією важливою складовою інтеграції активних методів навчання в Херсонському державному аграрно-економічному університеті. В умовах війни, коли суспільство переживає кризу, ці ініціативи набувають особливого значення, оскільки вони не лише дозволяють студентам відчути свою відповідальність перед суспільством, а й дають їм можливість практично застосувати свої знання та навички, отримані в процесі навчання.

Студенти активно долучаються до різноманітних волонтерських проєктів, зокрема працюють з організаціями, які надають допомогу біженцям, займаються відновленням інфраструктури та вирішують інші важливі соціальні питання. Це дає студентам можливість відчути свою причетність до важливих справ, які допомагають не тільки окремим людям, але й усьому суспільству в умовах постійного стресу та невизначеності.

Такі ініціативи сприяють розвитку соціальної відповідальності у студентів. Вони розуміють, що їхні дії можуть мати реальний вплив на покращення ситуації в країні, що мотивує їх до активності та самовдосконалення. Волонтерська діяльність дозволяє студентам не лише допомагати тим, хто цього потребує, але й бачити реальний результат своєї роботи, що важливо для формування позитивної самооцінки та відчуття значущості своїх зусиль.

Це також має потужний психологічний ефект. В умовах війни, коли багато студентів переживають стрес і невизначеність, волонтерська діяльність може стати джерелом внутрішньої сили і стабільності. Відчуття, що їхня робота має значення для громади, дозволяє студентам краще справлятися з труднощами та викликами, підвищує їх психологічну стійкість. Волонтерство вчить студентів бути адаптивними, знаходити шляхи вирішення проблем в умовах обмежених ресурсів та зберігати оптимізм навіть у найскладніших обставинах.

Долучення до соціальних ініціатив також сприяє розвитку важливих компетентностей, таких як організаційні навички, вміння працювати в команді, ефективно комунікувати та вирішувати конфлікти. Студенти отримують практичний досвід, який стане корисним не лише в їхній академічній кар'єрі, але й в майбутньому професійному житті.

Залучення студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету до соціальних ініціатив та волонтерської діяльності є важливою складовою їхнього навчання. Це не лише сприяє розвитку соціальної відповідальності та мотивації, але й допомагає студентам справлятися з психологічними труднощами, підвищуючи їхню стійкість у складні часи. Такі активності не тільки зміцнюють зв'язки між студентами та суспільством, але й дають їм відчуття значущості їхньої діяльності, що є важливим аспектом їхнього особистісного та професійного розвитку.

Висновки. Таким чином, інтеграція активних методів навчання в процес підвищення мотивації студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету є важливим фактором, який допомагає адаптувати освітній процес до складних умов воєнного стану. Використання групових проєктів, інтерактивних платформ, рольових ігор, психологічної підтримки та залучення до соціальних ініціатив дозволяє студентам зберігати мотивацію, розвиватися в умовах кризових ситуацій і ефективно долати труднощі.

Підвищення мотивації до навчання через активність в умовах війни є важливим елементом освітнього процесу, що дозволяє студентам зберігати інтерес до навчання, незважаючи на складні обставини. Використання активних методів навчання, психологічної підтримки та підтримки з боку родини і громади стало ключовим фактором для здобувачів Херсонського державного аграрно-економічного університету у підтримці їх мотивації до навчання. Цей досвід може бути корисним для інших навчальних закладів, що працюють у кризових ситуаціях, оскільки він доводить ефективність підходів, спрямованих на активну участь студентів у навчальному процесі та їх емоційну підтримку.

Література:

1. Білозерська О. Ю. (2022). Психологічна підтримка студентів в умовах воєнного стану. *Український психологічний журнал*. 8(1). 76-89.
2. Варнавська І.В. (2022). Особливості використання інтерактивних методів навчання у процесі вивчення економічних дисциплін. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал*. Вип. 11. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». С.67-76.
3. Ділтс Р. (2010). *Активні методи навчання: розвиток критичного мислення та творчості у студентів*. Київ: Астролябія.
4. Дубровіна І. О. (2018). Мотивація до навчання в умовах стресу та війни: психологічні аспекти. *Освітня психологія*. 9(2). 45-58.
5. Занков Л. В. (2011). *Інтерактивні методи навчання у вищій освіті*. Харків: Основа.
6. Мудрий О. П. (2016). Адаптація дистанційних методів навчання в умовах воєнного стану. *Науковий вісник*. 7(4). 98–112.
7. Петрова Т. І. (2019). Роль соціальних ініціатив та волонтерства у мотивації студентів. *Соціальна педагогіка*. 12(2). 72-85.
8. Шатілова В. О. (2020). Психологічна підтримка студентів у кризових умовах: досвід війни. *Психологічний вісник*, 5(3), 123–134.

References:

1. Bilozers'ka O. YU. (2022). Psykholohichna pidtrymka studentiv v umovakh voyennoho stanu [Psychological support of students in the conditions of martial law.]. *Ukrayins'kyu psykholohichnyy zhurnal*. 8(1). 76-89. [in Ukrainian].
2. Varnavs'ka I.V. (2022). Osoblyvosti vykorystannya interaktyvnykh metodiv navchannya u protsesi vyvchennya ekonomichnykh dystsyplin [Peculiarities of using interactive teaching methods in the process of studying economic disciplines.]. *Tavriys'kyu naukovyy visnyk. Seriya: Ekonomika: Naukovyy zhurnal*. Vyp. 11. Kherson: Vydavnychyy dim «Hel'vetyka». 67-76. [in Ukrainian].
3. Dilt-s R. (2010). *Aktyvni metody navchannya: rozvytok krytychnoho myslennya ta tvorchosti u studentiv*. [Active learning methods: development of critical thinking and creativity in students]. Kyiv: Astrolyabiya. [in Ukrainian].
4. Dubrovina I. O. (2018). Motyvatsiya do navchannya v umovakh stresu ta viyny: psykholohichni aspekty [Motivation to study in conditions of stress and war: psychological aspects.]. *Osvitnya psykholohiya*. 9(2). 45-58. [in Ukrainian].
5. Zankov L. V. (2011). *Interaktyvni metody navchannya u vyshchii osviti* [Interactive methods of learning in higher education]. Kharkiv: Osnova. [in Ukrainian].
6. Mudryy O. P. (2016). Adaptatsiya dystantsiynykh metodiv navchannya v umovakh voyennoho stanu [Adaptation of distance learning methods in the conditions of martial law.]. *Naukovyy visnyk*. 7(4). 98–112. [in Ukrainian].
7. Petrova T. I. (2019). Rol' sotsial'nykh initsiatyv ta volonterstva u motyvatsiyi studentiv [The role of social initiatives and volunteering in student motivation]. *Sotsial'na pedahohika*. 12(2). 72-85. [in Ukrainian].
8. Shatilova V. O. (2020). Psykholohichna pidtrymka studentiv u kryzovykh umovakh: dosvid viyny [Psychological support of students in crisis conditions: war experience.]. *Psykholohichnyy visnyk*, 5(3), 123–134. [in Ukrainian].